



## Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

13 ta' Diċembru 2012\*

“Direttiva 2004/18/KE — L-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) — Direttiva 2004/17/KE — Artikoli 53(3) u 54(4) — Kuntratti pubbliċi — Settur tas-servizzi postali — Kriterji ta' esklużjoni mill-proċedura għall-għoti tal-kuntratt — Kondotta professjonali ħażina ta' ċerta gravità — Protezzjoni tal-interess pubbliku — Żamma ta' kompetizzjoni leali”

Fil-Kawża C-465/11,

Li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa minn Krajowa Izba Odwoławcza (Il-Polonja), permezz ta' deċiżjoni tat-30 ta' Awwissu 2011, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fid-9 ta' Settembru 2011, fil-proċedura

**Forposta SA,**

**ABC Direct Contact sp. z o.o.**

vs

**Poczta Polska SA,**

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn K. Lenaerts, li qed jaġixxi bħala President tat-Tielet Awla, E. Juhász (Relatur), G. Arestis, J. Malenovský u T. von Danwitz, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: J. Mazák,

Reġistratur: M. Aleksejev, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tas-26 ta' Settembru 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Forposta SA u ABC Direct Contact sp. z o.o, minn P. Gruszczyński u A. Starczewska-Galos, radcy prawni,
- għal Poczta Polska SA, minn P. Burzyński u H. Kornacki, radcy prawni,
- għall-Gvern Pollakk, minn M. Szpunar u B. Majczyna kif ukoll minn M. Laszuk u E. Gromnicka, bħala aġenti,
- għall-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, bħala aġent, assistita minn S. Varone, avvocato dello Stato,

\* Lingwa tal-kawża: il-Pollakk.

— għall-Kummissjoni Ewropea, minn K. Herrmann u A. Tokár, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet

tagħti l-preżenti

### Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-31 ta' Marzu 2004, fuq kordinazzjoni ta' proċeduri għall-għoti ta' kuntratti għal xogħlijiet pubbliċi, kuntratti għal provvisti pubbliċi u kuntratti għal servizzi pubbliċi [kuntratti pubbliċi għal xogħlijiet, għal provvisti u għal servizzi] (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 7, p. 132), moqri flimkien mal-Artikoli 53(3) u 54(4) tad-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-31 ta' Marzu 2004, li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi ta' l-ilma, l-enerġija, t-trasport u postali (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 7, p. 19).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn Forposta SA, li qabel kienet Praxis sp. z o.o., flimkien ma' ABC Direct Contact sp. z o.o., u Poczta Polska SA (iktar 'il quddiem "Poczta Polska") dwar deċiżjoni tagħha li teskludihom mill-proċedura għall-għoti ta' kuntratt pubbliku mibdija minn din il-kumpannija tal-aħħar.

### Il-kuntest ġuridiku

#### *Id-dritt tal-Unjoni*

- 3 It-Taqsima 2 tal-Kapitolu VII tad-Direttiva 2004/18, ikkonsakrata għall-"Kriterji għal għażla kwalitattiva", tinkludi l-Artikolu 45, bit-titolu "Sitwazzjoni personali tal-kandidat jew ta' min jixhet l-offerta [offerent]". Il-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu jelenka l-kriterji li jwasslu obbligatorjament għall-esklużjoni tal-kandidat jew tal-offerent għal kuntratt, filwaqt li l-paragrafu 2 tal-istess artikolu jelenka l-kriterji li jistgħu jwasslu għal tali esklużjoni. Dan il-paragrafu tal-aħħar huwa fformulat kif ġej:

"Kull operatur ekonomiku jista' jkun eskluż minn parteċipazzjoni f'kuntratt fejn dak l-operatur ekonomiku:

- a) huwa fallut jew se jagħlaq in-negozju tiegħu [fi stralċ], fejn l-affarijiet tiegħu qed jiġu amministrati mill-qorti, fejn hu jkun daħal f'arranġament ma' kredituri, fejn hu jkun issospenda l-attivitajiet tan-negozju jew qiegħed fi kull sitwazzjoni analoga ikkawżata minn proċedura simili taht il-liġijiet nazzjonali u regolamenti;
- b) hu s-sugġett ta' proċeduri għal dikjarazzjoni ta' falliment, għal ordni ta' eghluq obbligatorju ta' negozju jew amministrazzjoni mill-qorti ta' arranġament ma' kredituri jew ta' kull proċeduri oħra simili taht il-liġijiet nazzjonali u regolamenti;
- ċ) inghata sentenza b'haqq tal-qorti li għandha s-saħħa tar-res judicata skond il-disposizzjonijiet legali tal-pajjiż ta' kull offiża li tikkonċerna il-kondotta professjonali tiegħu;
- d) kien misjub hati ta' kondotta professjonali hażina ta' ċerta gravità ippruvata bi kull mezz li l-awtoritajiet kontrattwanti [kontraenti] jistgħu juru;

- e) ma issodisfax obbligi relatati mal-pagament ta' kuntribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali skond il-disposizzjonijiet legali tal-pajjiż li fih huwa stabbilit jew ma' dawk tal-pajjiż ta' l-awtorità kontrattwanti;
- f) ma issodisfax obbligi relatati mal-pagament ta' taxxi skond il-disposizzjonijiet legali tal-pajjiż li fih huwa stabbilit jew ma' dawk tal-pajjiż ta' l-awtorità kontrattwanti;
- g) huwa ħati ta' rappreżentazzjoni ħażina ta' certa serjetà fil-forniment ta' l-informazzjoni meħtieġa taħt din it-Taqsima jew ma forniex informazzjoni b'hal din.

Stati Membri għandhom jispeċifikaw, skond il-liġi nazzjonali tagħhom u b'rigward għal-liġi tal-Kommunità, il-kondizzjonijiet ta' implimentazzjoni għal dan il-paragrafu.”

- 4 Is-Sezzjoni 1 tal-Kapitolu VII tad-Direttiva 2004/17 hija intitolata “Kwalifika u għażla kwalitattiva”. L-Artikolu 53, li jifforma parti mill-istess taqsima, jipprovdi taħt it-titolu “Sistemi ta' kwalifika”:

“1. Entitajiet kontraenti li jixtiequ dan jistgħu jistabbilixxu u joperaw sistema ta' kwalifika ta' operaturi ekonomiċi.

Entitajiet kontraenti li jistabbilixxu jew joperaw sistema ta' kwalifika għandhom jiżguraw li operaturi ekonomiċi f'kull hin jistgħu jitolbu l-kwalifika.

[...]

3. Il-kriterji u r-regoli għal kwalifika riferiti fil-paragrafu 2 jistgħu jinkludu l-kriterji ta' esklużjoni mnizzla f'lista fl-Artikolu 45 tad-Direttiva 2004/18/KE dwar it-termini u l-kondizzjonijiet dikjarati fiha.

Fejn l-entità kontraenti hija awtorità kontraenti fit-tifsira ta' l-Artikolu 2(1)(a), dawk il-kriterji u r-regoli għandhom jinkludu l-kriterji ta' esklużjoni mnizzla f'lista fl-Artikolu 45(1) tad-Direttiva 2004/18/KE.

[...]”

- 5 L-Artikolu 54 tad-Direttiva 2004/17, li jifforma parti mill-istess Sezzjoni 1 u intitolat “Kriterji għal għażla kwalitattiva” jipprovdi fil-paragrafi 1 u 4 tiegħu:

“1. Entitajiet kontraenti li jistabbilixxu kriterji ta' għażla fi proċedura miftuħa għandhom jagħmlu dan bi qbil ma' regoli u kriterji oġġettivi li huma disponibbli għal operaturi ekonomiċi interessati.

[...]

4. Il-kriterji dikjarati f'paragrafi 1 u 2 jistgħu jinkludu l-kriterji ta' esklużjoni mnizzla f'lista fl-Artikolu 45 tad-Direttiva 2004/18/KE dwar it-termini u l-kondizzjonijiet dikjarati fiha.

Fejn l-entità kontraenti hija awtorità kontraenti fit-tifsira ta' l-Artikolu 2(1)(a), dawk il-kriterji u r-regoli riferiti f'paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu għandhom jinkludu l-kriterji ta' esklużjoni mnizzla f'lista fl-Artikolu 45(1) tad-Direttiva 2004/18/KE.”

#### *Id-dritt Pollakk*

- 6 Il-Liġi tad-29 ta' Jannar 2004 fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi (Dz. U. Nru 113, Pozizzjoni 759 iktar 'il quddiem il-“Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi”) tiddefinixxi l-prinċipji u l-proċeduri ta' għoti ta' kuntratti pubbliċi u tispeċifika l-awtoritajiet kompetenti fil-qasam. Il-Liġi li temenda

tal-25 ta' Frar 2011 (Dz. U. Nru 87, Posizzjoni 484), li daħlet fis-seħħ fis-26 ta' April 2011, inkludiet fil-punt 1.a) fl-Artikolu 24(1) tal-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi. Din id-dispożizzjoni, emendata b'dan il-mod, hija fformulata kif ġej:

“1. Huma esklużi mill-proċedura tal-għoti ta' kuntratt pubbliku:

[...]

1. a) l-operaturi ekonomiċi li l-awtorità kontraenti hassret, irrexindiet jew irtirar kuntratt pubbliku preċedenti mogħti lill-minhabba ċirkustanzi li huma imputabbli lill, jekk dan it-tassir, rexxissjoni jew irtirar seħħ f'terminu ta' tliet snin qabel il-ftuħ tal-proċedura fis-seħħ u l-ammont tal-parti mill-kuntratt pubbliku li ma ġietx eżegwita jammonta għall-inqas 5 % tal-ammont totali ta' dan il-kuntratt;

[...]”

### **Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari**

- 7 Poczta Polska, kumpannija li tappartjeni għat-Teżorier pubbliku, li hija attiva fis-settur tas-servizzi postali, tikkostitwixxi entità kontraenti fis-sens tad-Direttiva 2004/17. Din il-kumpannija bdieta proċedura miftuħa għall-għoti ta' kuntratt pubbliku għad-“distribuzzjoni ta' pakketti postali nazzjonali u internazzjonali, pakketti postali kbar, oġġetti li jithallsu mal-kunsinna u pakketti postali b'kundizzjonijiet speċjali bi ħlas”. Skont il-konstatazzjonijiet fit-talba għal deċiżjoni preliminari, l-ammont ta' dan il-kuntratt jeċċedi l-limitu li minnu r-regoli tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta' kuntratti pubbliċi huma applikabbli.
- 8 Din l-entità kontraenti qieset li l-offerti ta' Forposta SA u ta' ABC Direct Contact sp. z o.o. kienu l-iktar vantaġġu għal ċerti lottijiet tal-kuntratti u stiednithom sabiex jikkonkludu kuntratt. Din l-għażla ma kinitx ikkontestata minn ebda partecipant fil-proċedura. Madankollu, fil-21 ta' Lulju 2011, li kienet id-data ffixxata għall-konkluzjoni tal-kuntratt, Poczta Polska annullat l-għoti minhabba li l-operaturi ekonomiċi li pprezentaw l-offerti magħżula kellhom b'mod obligatorju jiġu esklużi mill-proċedura skont il-punt 1.a) tal-Artikolu 24(1) tal-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi.
- 9 Iż-żewġ kumpanniji kkonċernati ddeferew din id-deċiżjoni quddiem il-Krajowa Izba Odwoławcza, billi sostnew li l-imsemmija dispożizzjoni nazzjonali hija kuntrarja għall-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18. B'mod konkret, fl-opinjoni tagħhom, il-portata tal-kundizzjonijiet iffissati minn din id-dispożizzjoni nazzjonali hija ħafna iktar kbira mill-kundizzjoni stabbilita mid-dritt tal-Unjoni, li ttiprovdi bħala kawża għall-esklużjoni biss “kondotta professjonali ħażina ta' ċerta gravità”, li tali kondotta ħażina ta' ċerta gravità ma twettqitx f'din il-kawża.
- 10 Il-qorti tar-rinviju tirrileva li, waqt l-adozzjoni tal-punt 1. a tal-Artikolu 24(1) tal-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi, il-leġiżlatur nazzjonali indika li huwa kien ibbaża ruħu fuq l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2), u hija tesprimi dubji rigward il-konformità ta' din id-dispożizzjoni, dubji li ser jiġu ġġustifikati mill-kunsiderazzjonijiet li ġejjin.
- 11 Fl-ewwel lok, il-kawża għall-esklużjoni pprovduta mill-imsemmija dispożizzjoni tad-Direttiva 2004/18 hija kondotta professjonali ħażina ta' ċerta gravità, kuncett li jmur lura, fil-lingwaġġ ġuridiku, għall-ksur ta' prinċipji li jaqgħu taħt l-etika, id-dinjità jew il-kuxjenza professjonali. Tali ksur jimpenja r-responsabbiltà professjonali ta' dak li jwettqu permezz, b'mod partikolari, il-ftuħ ta' proċedura dixiplinarja mill-korpi professjonali. B'hekk, ikunu dawn il-korpi, jew il-qrati li jiddeċiedu fuq il-kondotta professjonali ħażina ta' ċerta gravità u mhux l-awtoritajiet kontraenti, kif ttiprovdi d-dispożizzjoni nazzjonali inkwistjoni.

- 12 Fit-tieni lok, il-kunċett ta' fatti "imputabbli lill-operatur", inkluż fil-punt 1.a Artikolu 24(1) tal-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi, ikunu sinjifikattivament ikbar mill-kunċett ta' kondotta hażina ta' ċerta gravità "mwettqa mill-operatur", li tinsab fl-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2), u, għalhekk, ma għandux jiġi użat fid-dispożizzjonijiet li huma intiżi sabiex jistabbilixxu sanzjoni.
- 13 Fit-tielet lok, peress li l-imsemmija dispożizzjoni tad-Direttiva 2004/18 teħtieġ li l-kondotta hażina tkun "ta' ċerta gravità", ikun possibbli li jqum dubju li n-nuqqas ta' eżekuzzjoni ta' 5% tal-ammont ta' kuntratt tista' tiġi kklassifikata bħala kondotta hażina ta' ċerta gravità. Il-qorti tar-rinviju tenfasizza li f'dan ir-rigward, meta l-kundizzjonijiet stabbiliti bid-dispożizzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kawża prinċipali huma sodisfatti, l-awtorità kontraent għandha r-responsabbiltà li teskludi l-operatur ekonomiku kkonċernat u ma hemm ebda possibbiltà li tittiehed is-sitwazzjoni individwali ta' dan tal-aħħar, fatt li jista' johloq ksur tal-prinċipju ta' proporzjonalità.
- 14 Il-qorti tar-rinviju tirrileva li, fl-aħħar nett, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (sentenzi tas-16 ta' Diċembru 2008, Michaniki, C-213/07, Ġabra p. I-9999, kif ukoll tat-23 ta' Diċembru 2009, Serrantoni u Consorzio stabile edili, C-376/08, Ġabra p. I-12169), id-Direttiva 2004/18 ma tipprekludix lil Stat Membru milli jipprovdi kawżi għall-esklużjoni minbarra dawk stabbiliti fl-Artikolu 45(2) tagħha, u li ma jkunux ibbażati fuq kunsiderazzjonijiet oġġettivi li jirrigwardaw il-kwalitajiet professjonali tal-operaturi ekonomiċi, sakemm huma jkun proporzjonati għall-għan segwit. Madankollu, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (sentenza tat-3 ta' Marzu 2005, Fabricom, C-21/03 u C-34/03, Ġabra p. I-1559, kif ukoll tal-15 ta' Mejju 2008, SECAP u Santorso, C-147/06 u C-148/06, Ġabra p. I-3565), id-dritt tal-Unjoni jipprekludi l-leġiżlazzjonijiet nazzjonali li jipprovdu l-esklużjoni awtomatika tal-partecipazzjoni ta' operatur għall-proċedura tal-għoti ta' kuntratt, iċ-ċaħda awtomatika tal-offerti jew l-applikazzjoni ta' miżuri sproporzjonati fir-rigward tal-għan imfittex. Id-dispożizzjoni nazzjonali inkwistjoni tkun mhux ta' applikazzjoni awtomatika, iżda, barra minn hekk, tmur lil hin minn dawk li huwa neċessarju sabiex jintlaħaq l-għan ta' protezzjoni tal-interess pubbliku segwit, li jikkonsisti li jiġu esklużi l-operaturi ekonomiċi realment ffit dgħajfa.
- 15 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Krajowa Izba Odwoławcza ddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:
- "1) Meta moqri flimkien mal-Artikoli 53(3) u 54(4) tad-Direttiva 2004/17/KE l-..., [l-ewwel subparagrafu tal-punt d] tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18/KE [...], li jipprovdi li kull operatur ekonomiku jista' jkun eskluż minn partecipazzjoni f'kuntratt fejn dak l-operatur ekonomiku kien misjub hati ta' kondotta professjonali hażina ta' ċerta gravità ipprovata bi kull mezz li l-awtoritajiet kontraenti jistgħu juru, jista' jiġi interpretat fis-sens li tali kondotta professjonali hażina ta' ċerta gravità tista' tkun seħħet meta, minhabba ċirkustanzi li jistgħu jiġu attribwiti lill-operatur ekonomiku, l-awtorità kontraenti hassret jew irrexindiet kuntratt pubbliku preċedenti mogħti lil dan l-operatur, jew irtirat minnu, jekk dan it-thassir, rexxissjoni jew irtirar mill-kuntratt seħħ fil-perijodu ta' tliet snin qabel il-ftuħ tal-proċedura fis-seħħ u l-[ammont] tal-parti mill-kuntratt pubbliku li ma ġietx eżegwita [jammonta għall-]inqas 5% tal-ammont totali ta' dan il-kuntratt?
- 2) F'każ ta' risposta negattiva għall-ewwel domanda, u jekk l-Istat Membru jista' jressaq [kawżi] għall-esklużjoni mill-partecipazzjoni fi proċedura tal-għoti ta' kuntratti pubbliċi minbarra dawk previsti fl-Artikolu 45 tad-Direttiva 2004/18/KE [...], sa fejn huwa jikkunsidra li dawn [il-kawżi] ġodda huma bbażati fuq il-protezzjoni tal-interess pubbliku u tal-interessi leġittimi tal-awtoritajiet kontraenti, kif ukoll fuq iż-żamma ta' kompetizzjoni leali bejn operaturi ekonomiċi, id-direttiva ċċitata u t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jawtorizzaw li operatur ekonomiku jkun eskluż minn proċedura tal-għoti ta' kuntratt pubbliku mill-awtorità kontraenti li, minhabba ċirkustanzi li jistgħu jiġu attribwiti lil dan l-operatur, hassret jew irrexindiet kuntratt pubbliku preċedenti mogħti lilu, jew irtirat minnu, meta dan it-thassir, rexxissjoni jew irtirar mill-kuntratt seħħ fil-perijodu ta' tliet snin qabel il-ftuħ tal-proċedura u li l-ammont tal-parti mill-kuntratt pubbliku li ma ġietx eżegwita [jammonta għall-]inqas 5% tal-ammont totali ta' dan il-kuntratt?"

## Fuq id-domandi preliminari

### *Fuq il-kompetenza tal-Qorti tal-Ġustizzja*

- 16 Poczta Polska ssostni li Krajowa Izba Odwoławcza ma għandhiex kompetenza, fis-sens tal-Artikolu 267 TFUE, peress li hija għandha kemm funzjonijiet ġudizzjarji kif ukoll konsultattivi.
- 17 F'dan ir-rigward, jeħtieġ li jinfakkar li skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, sabiex tiddetermina jekk korp ta' rinviju għandux in-natura ta' "qorti jew tribunal", skont l-Artikolu 267 TFUE, liema kwistjoni taqa' unikament taħt id-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja tiegħu inkunsiderazzjoni sensiela ta' kriterji, bħal jekk il-korp huwiex stabbilit mil-liġi, jekk huwiex permanenti, jekk il-ġurisdizzjoni tiegħu hijiex ta' natura obligatorja, jekk il-proċeduri quddiemu humiex kontradittorji, jekk il-korp japplikax regoli tad-dritt, kif ukoll jekk huwiex indipendenti (sentenzi tas-17 ta' Settembru 1997, Dorsch Consult, C-54/96, Ġabra p. I-4961, punt 23, kif ukoll tad-19 ta' April 2012, Grillo Star, C-443/09, punt 20 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 18 F'din il-kawża, għandu jiġi kkontatat li, kif jirriżulta mill-proċess imqiegħed għad-dispożizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-Krajowa Izba Odwoławcza, li hija korp stabbilit mil-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi, bil-ġurisdizzjoni esklużiva sabiex tiegħu konjizzjoni fl-ewwel istanza ta' kawżi bejn operaturi ekonomiċi u awtoritajiet kontraenti, u li l-funzjonament tagħha huwa rregolat bl-Artikoli 172 sa 198 ta' din il-liġi, tikkostitwixxi qorti, fis-sens tal-Artikolu 267 TFUE, fl-eżerċizzju tal-kompetenzi tagħha li jaqgħu taħt dawn id-dispożizzjonijiet, kif inhu l-każ fil-kuntest tal-kawża prinċipali. Il-fatt li dan il-korp huwa eventwalment mogħti, skont dispożizzjonijiet oħrajn, funzjonijiet ta' natura konsultattiva huwa mingħajr ebda konsegwenza f'dan ir-rigward.

### *Fuq l-ammissibbiltà*

- 19 Il-Gvern Pollakk isostni li t-talba għal deċiżjoni preliminari hija inammissibbli minħabba l-fatt li hija ipotetika u hija intiża, essenzjalment, sabiex tiddetermina jekk ir-regola nazzjonali hijiex konformi mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2004/18, u mhux sabiex tinkiseb interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni sabiex jiġi ċċarat is-suġġett tal-kawża, li għandu jiġi deċiż fuq il-bażi tad-dritt nazzjonali. Ma hijiex il-Qorti tal-Ġustizzja, fil-kuntest tal-proċedura għar-rinviju għal deċiżjoni preliminari, li għandha tevalwa l-konformità ta' leġiżlazzjoni nazzjonali mad-dritt tal-Unjoni u lanqas li tinterspreta dispożizzjonijiet leġiżlattivi nazzjonali.
- 20 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li, minn naħa, l-qorti tar-rinviju ma titlobx lill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex tevalwa l-konformità tal-leġiżlazzjoni nazzjonali kkonċernata mad-dritt tal-Unjoni u lanqas li tinterspreta din il-leġiżlazzjoni. Hija tillimita ruħha li titlob l-interpretazzjoni tar-regoli tal-Unjoni fil-qasam ta' kuntratti pubbliċi sabiex tevalwa jekk jeħtieġx li ma jiġix applikat, fil-kawża prinċipali, il-punt 1.a tal-Artikolu 24(1) tal-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi. Min-naħa l-oħra, għandu jiġi kkonstatat li d-domandi magħmula huma rilevanti għas-soluzzjoni ta' din il-kawża, peress li Poczta Polska annullat l-għoti tal-kuntratt ikkontestat minħabba li l-operaturi ekonomiċi, li l-offerti tagħhom intgħażlu, kellhom b'mod obligatorju jiġu esklużi mill-proċedura skont l-imsemmija dispożizzjoni nazzjonali.
- 21 F'dawn iċ-ċirkustanzi, it-talba għal deċiżjoni preliminari hija ammissibbli u għandha għaldaqstant tingħata risposta għad-domandi magħmula.

*Fuq l-ewwel domanda*

- 22 Permezz ta' din id-domanda, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18 għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġislazzjoni nazzjonali li ttiprovdi li kondotta professjonali hażina ta' ċerta gravità, li twassal għall-eskluzjoni awtomatika tal-operatur ekonomiku minhabba proċedura għall-għoti ta' kuntratt pubbliku fis-sehħ, tkun sehħet meta, minhabba ċirkustanzi li jistgħu jiġu imputabbli lil dan l-istess operatur ekonomiku, l-awtorità kontraenti hassret jew irrexindiet kuntratt pubbliku preċedenti mogħti lill-imsemmi operatur, jew irtirat minnu, jekk dan it-tħassir, rexxissjoni jew irtirar mill-kuntratt sehħ fil-perijodu ta' tliet snin qabel il-ftuħ tal-proċedura fis-sehħ u li l-ammont tal-parti mill-kuntratt pubbliku li ma ġietx eżegwita jammonta għall-inqas 5 % tal-ammont totali ta' dan il-kuntratt.
- 23 Fid-dawl ta' ċerti osservazzjonijiet ipprezentati mill-Gvern Pollakk waqt is-seduta għas-sottomissjonijiet orali li saret quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, li jipprovdu li każ bħala dak tal-kawża prinċipali, li jaqa' *ratione materiae* taht id-Direttiva 2004/17, għandu jiġi evalwat fil-kuntest biss tagħha, jehtieg jiġi enfasizzat li, skont il-konstatazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju, il-leġislatur nazzjonali stess indika li, waqt l-adozzjoni tal-punt 1.a tal-Artikolu 24(1) tal-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi, fuq il-bażi tiegħu l-kumpanniji kkonċernati ġew esklużi mill-proċeduri għall-għoti, huwa bbaża ruħu fuq l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18. Huwa barra minn hekk għal dan l-Artikolu 45 li jirreferu esplicitament l-Artikoli 53(3) u 54(4) tad-Direttiva 2004/17.
- 24 Għaldaqstant jidher li r-Repubblika tal-Polonja użat il-fakultà mogħtija mill-imsemmija dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2004/17 u inkludiet, fil-leġislazzjoni nazzjonali, il-kawża għall-eskluzjoni prevista fl-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18.
- 25 Għandu jiġi kkonstatat li l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18, bid-differenza għal dispożizzjonijiet li jikkonċernaw il-kawżi għall-eskluzjoni previsti fl-istess paragrafu 2(a), (b) u (f) ta' dan l-artikolu, ma jirreferix għal-leġislazzjonijiet u għar-regolamenti nazzjonali, iżda li t-tieni paragrafu ta' dan l-istess paragrafu 2 jipprovdi li l-Istati Membri jispeċifikaw, skont il-liġi nazzjonali tagħhom u fir-rispett tad-dritt tal-Unjoni, il-kundizzjonijiet tal-applikazzjoni tiegħu.
- 26 Konsegwentement, il-kunċetti ta' "kondotta hażina" "professjonali" "ta' ċerta gravità", li jinsabu fl-imsemmi l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) jistgħu jiġu speċifikati fid-dritt nazzjonali, fir-rispett, madankollu, tad-dritt tal-Unjoni.
- 27 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li, kif ġustament isostni l-Gvern Pollakk, il-kunċett ta' "kondotta professjonali hażina" ikopri kull aġir hażin li għandu rilevanza fuq il-kredibbiltà professjonali tal-operatur inkwisjtoni u mhux biss il-ksur ta' regoli ta' deontologija fis-sens strett tal-professjoni li jappartjeni għaliha dan l-operatur, li huma kkonstatati mill-korp ta' dixiplina stabbilit fil-kuntest ta' din il-professjoni jew minn deċiżjoni ġudizzjarja li hija awtorità ta' *res judicata*.
- 28 Fil-fatt, l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18 jawtorizza l-awtoritajiet kontraenti sabiex jikkonstataw kondotta professjonali hażina b'kull mezz li huma jistgħu jiġġustifikaw. Barra minn hekk, bid-differenza ta' dan l-istess paragrafu 2(c), sentenza li għandha awtorità ta' *res judicata* ma hijiex mehtieġa għall-konstatazzjoni ta' kondotta professjonali hażina, fis-sens tad-dispożizzjoni li tinsab f'imsemmi paragrafu 2(d).
- 29 Konsegwentement, in-nuqqas ta' osservazzjoni minn operatur ekonomiku tal-obbligi kuntrattwali tiegħu jista', fil-prinċipju, jitqies bħala kondotta professjonali hażina.
- 30 Madankollu, il-kunċett ta' "kondotta professjonali hażina" għandu jinftiehem bħala li jirreferi normalment għal aġir tal-operatur ekonomiku inkwistjoni li jindika intenzjoni ta' kondotta hażina jew negligenza ta' ċerta gravità min-naħa tiegħu. B'hekk kull eżekuzzjoni inkorretta, impreciza jew nuqqas

ta' kuntratt jew parti minn dan tal-aħħar tista' eventwalment turi kompetenza professjonali limitata tal-operatur ekonomiku inkwistjoni, iżda ma tammontax awtomatikament għal kondotta hażina ta' ċerta gravità.

- 31 Barra minn hekk, il-konstatazzjoni tal-eżistenza ta' "kondotta hażina ta' ċerta gravità" teħtiegħ, fil-prinċipju, li titwettaq evalwazzjoni konkreta u individwali tal-attitudni tal-operatur ekonomiku kkonċernat.
- 32 Il-leġizlazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali timponi lill-awtorità kontraenti li teskludi mill-proċedura tal-ghoti ta' kuntratt pubbliku operatur ekonomiku meta, minhabba ċirkustanzi li "huma imputabbli" lil dan tal-aħħar, din l-awtorità hassret jew irrixxendiet kuntratt konkluż miegħu fil-kuntest ta' kuntratt pubbliku preċedenti.
- 33 F'dan ir-rigward, jeħtiegħ li jiġi rrilevat li, fid-dawl tal-karatteristiċi proprji tas-sistemi legali nazzjonali fil-qasam ta' responsabbiltà, il-kunċett ta' "ċirkustanzi imputabbli" huwa wiesa' wisq u jista' jifhem sitwazzjonijiet li jmorru lil hinn sew minn attitudni tal-operatur ekonomiku inkwistjoni li tindika intenzjoni ta' kondotta hażina jew ta' negliġenza ta' ċerta gravità min-naħa tiegħu. L-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 54(1) tad-Direttiva 2004/17 jirreferi għall-fakultà ta' applikazzjoni tal-kriterji ta' esklużjoni elenkati fl-Artikolu 45 tad-Direttiva 2004/18 "[fil-]kondizzjonijiet dikjarati fiha", b'tali mod li l-kunċett ta' "kondotta hażina ta' ċerta gravità", fis-sens tal-punt 25 ta' din is-sentenza, ma jistax jiġi sostitwit mill-kunċett ta' "ċirkustanzi imputabbli" lill-operatur ekonomiku kkonċernat.
- 34 Barra minn hekk, il-leġizlazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kawża prinċipali tiddetermina hija stess il-parametri li abbażi tagħhom aġir preċedenti ta' operatur ekonomiku jimponi fuq l-awtorità kontraenti inkwistjoni li teskludi awtomatikament dan l-operatur mill-proċedura tal-ghoti ta' kuntratt pubbliku mibdija mill-ġdid, mingħajr ma thalli lil din l-awtorità kontraenti l-fakultà li tevalwa, każ b'każ, il-gravità tal-aġir allegatament hażin tal-imsemmi operatur fil-kuntest tal-eżekuzzjoni tal-kuntratt preċedenti.
- 35 Konsegwentement, għandu jiġi kkonstatat li l-leġizlazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma tillimitax li timmarka l-kuntest ġenerali ta' applikazzjoni tal-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18, iżda timponi, f'dan ir-rigward fuq l-awtoritajiet kontraenti, kundizzjonijiet obligatorji u konklużjonijiet li għandhom jirriżultaw awtomatikament minn ċerti ċirkustanzi, li teċċedi b'dan il-mod il-marġni ta' diskrezzjoni li għandhom l-Istati Membri, skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 45(2) ta' din id-direttiva, rigward il-preċiżjoni tal-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tal-kawżi għall-esklużjoni prevista f'dan l-istess l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-paragrafu 2(d) fir-rispett tad-dritt tal-Unjoni.
- 36 Fid-dawl tal-kunsiderazzjoni kollha preċedenti, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 45(2)(d) tad-Direttiva 2004/18 għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġizlazzjoni nazzjonali li tipprovi li kondotta professjonali hażina ta' ċerta gravità, li twassal għall-esklużjoni awtomatika tal-operatur ekonomiku minhabba proċedura għall-ghoti ta' kuntratt pubbliku fis-sehħ, tkun sehħet meta, minhabba ċirkustanzi li jistgħu jiġu imputabbli lil dan l-istess operatur ekonomiku, l-awtorità kontraenti hassret jew irrixxendiet kuntratt pubbliku preċedenti mogħti lill-imsemmi operatur, jew irtirat minnu, jekk dan it-thassir, rexxissjoni jew irtirar mill-kuntratt sehħ fil-perijodu ta' tliet snin qabel il-ftuħ tal-proċedura fis-sehħ u li l-ammont tal-parti mill-kuntratt pubbliku li ma ġietx eżegwita jammonta għall-inqas 5 % tal-ammont totali ta' dan il-kuntratt.



*Fuq it-tieni domanda*

- 37 Permezz ta' din id-domanda, li hija magħmula fil-każ ta' risposta negattiva għall-ewwel domanda, huwa mistoqsi, essenzjalment, jekk il-prinċipji u r-regoli tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta' kuntratti pubbliċi jiġġustifikawx li, taħt il-protezzjoni tal-interess pubbliku u l-interessi legittimi tal-awtoritajiet kontraenti, kif ukoll iż-żamma ta' kompetizzjoni leali bejn operaturi ekonomiċi, legiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, timponi fuq l-awtorità kontraenti li teskludi awtomatikament minn proċedura għall-għoti ta' kuntratt pubbliku operatur ekonomiku f'ipotezi bħal dik imsemmija fl-ewwel domanda.
- 38 F'dan ir-rigward, għalkemm, ċertament, mill-Artikolu 54(4) tad-Direttiva 2004/17 jirriżulta li l-awtoritajiet kontraenti jistgħu jiffissaw kriterji għal għażla kwalitattiva li jirriżultaw mill-kriterji ta' esklużjoni elenkati fl-Artikolu 45 tad-Direttiva 2004/18, xorta jibqa' l-fatt li, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-imsemmi Artikolu 45(2) ta' din id-direttiva tal-aħħar jelenka, b'mod eżawrjenti, il-kawzi li jistgħu jiġġustifikaw l-esklużjoni ta' operatur ekonomiku mill-parteciżazzjoni għal kuntratt għal raġunijiet, ibbażati fuq fatturi oġġettivi, li jirrigwarda l-kwalitajiet professjonali tiegħu u jipprekludi, konsegwentment, lill-Istati Membri milli jzidu mal-lista inkluża fih kawzi oħra għall-esklużjoni bbażati fuq kriterji marbuta mal-kwalità professjonali (ara s-sentenzi tad-9 ta' Frar 2006, *La Cascina et*, C-226/04 u C-228/04, Ġabra p. I-1347, punt 22; *Michaniki*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 43, kif ukoll tal-15 ta' Lulju 2010, *Bâtiments u Ponts Construction u WISA Produktionservice*, C-74/09, Ġabra p. I-7271, punt 43).
- 39 Huwa biss meta l-kawża għall-esklużjoni kkonċernata ma hijiex marbuta mal-kwalitajiet professjonali tal-operatur ekonomiku u, għaldaqstant, ma taqax taħt tali lista eżawrjenti li l-ammissibbiltà eventwali ta' din il-kawża fir-rigward tal-prinċipji jew ta' regoli oħrajn tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta' kuntratti pubbliċi tista' tiġi prevista (ara, f'dan ir-rigward, is-sentenzi tat-3 ta' Marzu 2005, *Fabricom*, iċċitata iktar 'il fuq, C-21/03 u C-34/03, Ġabra p. I-1559, punti 25 sa 36; *Michaniki*, iċċitata iktar 'il fuq, punti 44 sa 69, kif ukoll *Assitur*, tad-19 ta' Mejju 2009, *Assitur*, C-538/07, Ġabra p. I-4219, punti 21 sa 33).
- 40 F'dan il-każ, il-punt 1.a tal-Artikolu 24(1) tal-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi jipprovdi kawża għall-esklużjoni li tirrigwarda l-kwalità professjonali tal-operatur ekonomiku kkonċernat, kif ukoll ikkonfermah il-fatt, li jirriżulta mill-punti 10 u 23 ta' din is-sentenza, li l-legiżlatur Pollakk invoka l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18 insostenn tal-adozzjoni ta' din id-dispożizzjoni nazzjonali. Tali kawża għall-esklużjoni, li toħroġ mill-kuntest tal-lista eżawrjenti li tinsab f'dan l-ewwel subparagrafu, kif ukoll jirriżulta mill-ewwel domanda, ma hijiex lanqas ammissibbli fir-rigward tal-prinċipji u ta' regoli oħrajn tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta' kuntratti pubbliċi.
- 41 Konsegwentment, ir-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-prinċipji u r-regoli tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta' kuntratti pubbliċi ma jiġġustifikawx li, taħt il-protezzjoni tal-interess pubbliku u l-interessi legittimi tal-awtoritajiet kontraenti, kif ukoll iż-żamma ta' kompetizzjoni leali bejn operaturi ekonomiċi, legiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, timponi fuq l-awtorità kontraenti li teskludi awtomatikament minn proċedura għall-għoti ta' kuntratt pubbliku operatur ekonomiku f'ipotezi bħal dik imsemmija fl-ewwel domanda preliminari.

**Fuq l-effetti ta' din is-sentenza *ratione temporis***

- 42 Il-Gvern Pollakk talab lill-Qorti tal-Ġustizzja, waqt is-seduta għas-sottomissjonijiet orali li seħħew quddiemha, sabiex tillimita *ratione temporis* l-effetti tas-sentenza preżenti fil-każ li l-Qorti tal-Ġustizzja tinterpreta l-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18 fis-sens li jipprekludi legiżlazzjoni nazzjonali bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali.

- 43 Insostenn tat-talba tiegħu, il-Gvern Pollakk jinvoka n-natura allegatament ftit ċara ta' din id-dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, li għadha ma gietx interpretata mill-Qorti tal-Ġustizzja, kif ukoll ir-riskju ta' riperkussjonijiet ekonomiċi serji fil-livell nazzjonali li tinvolvi tali interpretazzjoni.
- 44 F'dan ir-rigward, għandu jittfakkar li l-interpretazzjoni li l-Qorti tal-Ġustizzja tagħti lil regola tad-dritt tal-Unjoni, fl-eżerċizzju tal-ġurisprudenzja mogħtija lilha mill-Artikolu 267 TFUE, tikkjarifika u tippreċiża t-tifsira u l-portata ta' din ir-regola, hekk kif għandha jew kellha tintfiehemi u tiġi applikata sa mill-mument tad-dhul fis-sehħ tagħha, u huwa biss f'każijiet eċċezzjonali li l-Qorti tal-Ġustizzja tista', b'applikazzjoni ta' principju ġenerali ta' ċertezza legali inerenti fl-ordinament ġuridiku tal-Unjoni, tillimita l-possibbiltà għal kull persuna kkonċernata li tinvoka dispożizzjoni li hija tkun interpretat sabiex tikkontesta relazzjonijiet ġuridiki stabbiliti in *bona fide* (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-10 ta' Mejju 2012, Santander Asset Management SGIIC *et*, C-338/11 sa C-347/11, punt 58 u 59, kif ukoll tat-18 ta' Ottubru 2012, Mednis, C-525/11, punti 41 u 42).
- 45 B'mod iktar speċifiku, il-Qorti tal-Ġustizzja rrikorriet għal din is-soluzzjoni biss f'ċirkustanzi ferm speċifiċi, b'mod partikolari meta kien hemm riskju ta' riperkussjonijiet ekonomiċi serji dovuti b'mod partikolari għan-numru kbir ta' relazzjonijiet ġuridiki kkostitwiti in *bona fide* fuq il-bażi tal-leġiżlazzjoni kkunsidrata bħala validament fis-sehħ u meta kien jidher li l-individwi u l-awtoritajiet nazzjonali kienu mhegga jadottaw aġir ma kienx konformi mad-dritt tal-Unjoni minhabba incertezza oġġettiva u sinjifikattiva fir-rigward tal-portata tad-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, incertezza li għaliha possibbilment ikkontribwixxa l-aġir stess adottat minn Stati Membri oħra jew mill-Kummissjoni Ewropea (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Santander Asset Management SGIIC *et*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 60, kif ukoll Mednis, punt 43).
- 46 Għal dak li jikkonċerna l-allegata eżistenza ta' incertezza oġġettiva u sinjifikattiva rigward il-portata tad-dispożizzjonijiet ikkonċernati tad-dritt tal-Unjoni, hija ma tistax tiġi kkonstatata fil-kawża prinċipali. Fil-fatt, minn naħa, l-ipotezi tal-"kondotta professjonali hażina ta' ċerta gravità", fis-sens tal-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18 ma tkoprix b'mod ċar il-kawża ta' esklużjoni previst fil-punt 1.a tal-Artikolu 24(1) tal-Liġi fuq id-dritt tal-kuntratti pubbliċi. Min-naħa l-oħra, minn ġurisprudenza diġà stabbilita sew fid-data ta' adozzjoni ta' din id-dispożizzjoni jirriżulta li din kawża għall-esklużjoni ma tistax tiġi ġġustifikata mill-prinċipji jew minn regoli oħrajn tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta' kuntratti pubbliċi.
- 47 Għal dak li jikkonċerna l-konsegwenzi finanzjarji li jistgħu jirriżultaw, għal Stat Membru, minhabba sentenza mogħtija fil-kuntest ta' talba għal deċiżjoni preliminari ma jiġġustifikawx, fihom infushom, il-limitazzjoni tal-effetti ta' din is-sentenza *ratione temporis* (sentenzi ċċitati iktar 'il fuq Santander Asset Management SGIIC *et*, punt 62, kif ukoll Mednis, punt 44).
- 48 Hemm lok li jiġi rrilevat li, fi kwalunkwe każ, il-Gvern Pollakk ma pprova ebda data li tippermetti lill-Qorti tal-Ġustizzja li tevalwa l-eżistenza, minhabba din is-sentenza, ta' riskju ta' riperkussjonijiet ekonomiċi serji għar-Repubblika tal-Polonja.
- 49 Għaldaqstant, ma hemmx lok li l-effetti ta' din is-sentenza jiġu limitati *ratione temporis*.

### Fuq l-ispejjeż

- 50 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) L-ewwel subparagrafu tal-punt d tal-Artikolu 45(2) tad-Direttiva 2004/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-31 ta' Marzu 2004, fuq kordinazzjoni ta' proċeduri għall-għoti ta' kuntratti għal xogħlijiet pubbliċi, kuntratti għal provvisti pubbliċi u kuntratti għal servizzi pubbliċi [kuntratti pubbliċi għal xogħlijiet, għal provvisti u għal servizzi], għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li tipprovi li kondotta professjonali hażina ta' ċerta gravità, li twassal għall-esklużjoni awtomatika tal-operatur ekonomiku minhabba proċedura għall-għoti ta' kuntratt pubbliku fis-seħh, tkun seħhet meta, minhabba ċirkustanzi li jistgħu jiġu imputabbli lil dan l-istess operatur ekonomiku, l-awtorità kontraenti hażret jew irrexindiet kuntratt pubbliku preċedenti mogħti lill-imsemmi operatur, jew irtirat minnu, jekk dan it-thassir, rexxissjoni jew irtirar mill-kuntratt seħh fil-perijodu ta' tliet snin qabel il-ftuħ tal-proċedura fis-seħh u li l-ammont tal-parti mill-kuntratt pubbliku li ma ġietx eżegwita jammonta għall-inqas 5 % tal-ammont totali ta' dan il-kuntratt.
- 2) Il-prinċipji u r-regoli tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam ta' kuntratti pubbliċi ma jiġġustifikawx li, taħt il-protezzjoni tal-interess pubbliku u l-interessi leġittimi tal-awtoritajiet kontraenti, kif ukoll iż-żamma ta' kompetizzjoni leali bejn operaturi ekonomiċi, leġiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, timponi fuq l-awtorità kontraenti li teskludi awtomatikament minn proċedura għall-għoti ta' kuntratt pubbliku operatur ekonomiku f'ipoteżi bħal dik imsemmija fl-ewwel domanda preliminarj.

Firem